

комп'ютерній злочинності, захисту персональних даних, а також правоохоронної діяльності в інформаційній сфері; розгортання та розвитку Національної системи конфіденційного зв'язку.

Таким чином, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес здатний забезпечити перехід освіти на новий, якісний рівень. Нові інформаційні технології позитивно впливають на всі компоненти системи навчання: мету, зміст, методи та організаційні форми навчання, засоби навчання, що дозволяє вирішувати складні і актуальні завдання педагогіки для забезпечення розвитку інтелектуального, творчого потенціалу, аналітичного мислення та самостійності педагогічних працівників. Для ефективної модернізації освіти та оновлення технічного арсеналу засобів навчання необхідно оптимізувати реалізацію державних програм, спрямованих на інформатизацію, комп'ютеризацію та оновлення матеріально-технічної бази шкіл, надання всім вільного доступу до мережі Інтернет. Підготовка керівників до сучасного управління школою за допомогою ІКТ є дієвим складником ефективного освітнього менеджменту.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01 лип. 2014 р. №1556-VII //Верховна Рада України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Рашкевич Ю.М. Легенди та міфи Болонського процесу /Ю.М. Рашкевич //Майдан. – 2008. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://maidan.org.ua/static/mai/1244130517.html>.
3. Декларація принципів «Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті»: Декларація ООН 12 груд. 2003 р. //Верховна Рада України. Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_c57.
4. Освітнє право: конспект лекцій /за заг. ред. В.В. Астахова ; Народ. укр. акад. ; Міжнарод. фонд «Відродження». – Харків, 2011. – 144 с:
5. Рижа Т.В. Інформаційне забезпечення управління фінансовими ресурсами вищих навчальних закладів / Т.В. Рижа // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – 2011. – № 698. – С. 282–289.

Олена Вальчук, Віталій Петрик

ФУНКЦІЇ ГОЛОВИ ТА АПАРАТУ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

У статті охарактеризовано процес формування системи цивільного захисту в межах діяльності органів місцевого самоврядування. Авторами проаналізовано основні завдання, функції та повноваження голови та апарату виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади у сфері цивільного захисту населення, а також окреслено механізм їхньої співпраці та взаємодії з територіальними органами Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС).

Ключові слова: міське самоврядування, об'єднані територіальні громади (ОТГ), система управління, цивільний захист, надзвичайна ситуація (НС).

Головна мета реформи децентралізації публічної влади в Україні – це створення і забезпечення комфортного та безпечного життя громадян. Вона

може бути досягнута лише через побудову ефективної та дієвої системи влади на всіх рівнях. Реалізації принципу субсидіарності передбачає передачу значної кількості повноважень на рівень громади. Відповідно до вимог чинного законодавства в Україні має бути побудована проста й логічна система місцевого самоврядування.

Безпечне навколишнє середовище – це важлива умова для комфортного життя та продуктивної діяльності людини. Тому один із основних заходів реформування адміністративно-територіального устрою країни – побудова такої системи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, що спроможна гарантувати безпеку людини.

У новостворених об'єднаних територіальних громадах формується якісно нова система управління в межах децентралізації владних повноважень. Вони розпочали розвиток за новими правилами, отримали конкретні повноваження, вагомі ресурси та преференції, а головне – незалежність у прийнятті рішень. Разом з тим збільшується і рівень відповідальності перед мешканцями населених пунктів за належну якість їхнього життя.

Забезпечення реалізації державної політики у сфері цивільного захисту на регіональному рівні здійснюється територіальною підсистемою єдиної державної системи цивільного захисту, до складу якої входять ланки об'єднаних територіальних громад. Положення про ланку територіальної підсистеми затверджується органом, що її утворив [1].

Ланка об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту передбачає функціонування органів управління цивільним захистом та сил цивільного захисту. Керівником ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту є голова об'єднаної територіальної громади. До складу ланки об'єднаної територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту входять: постійно діючий орган управління цивільним захистом – структурний підрозділ з питань цивільного захисту. Вид структурного підрозділу визначається, враховуючи рівні техногенного навантаження на відповідних територіях, а саме: департамент, управління, відділ, відділення, сектор; координаційний орган управління цивільним захистом (комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єднаної територіальної громади); сили цивільного захисту (місцева та добровільна пожежна охорона); спеціалізовані служби цивільного захисту (енергетики, захисту сільськогосподарських тварин і рослин, інженерні, комунально-технічні, матеріального забезпечення, медичні, зв'язку і оповіщення, протипожежні, торгівлі та харчування, технічні, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку). У разі утворення об'єднаної територіальної громади на базі міст обласного та районного значення, раніше створені ними ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, органи управління та сили цивільного захисту поширюють свою діяльність на всю територію новоствореної територіальної громади [2, с. 21-22].

Новоствореним об'єднаним територіальним громадам для побудови ефективної системи цивільного захисту необхідно вирішити комплекс

завдань: створення органів управління у сфері цивільного захисту, забезпечення гасіння пожеж та реагування на надзвичайні ситуації, створення й керівництво місцевим пожежно-рятувальним підрозділом, організація набору добровільних пожежників, забезпечення їхньої діяльності, сприяння розвитку добровільного пожежного руху, оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації, укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту, евакуація і розміщення населення у безпечних районах, забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, радіаційний, хімічний, біологічний та медичний захист населення, інструктаж населення на випадок надзвичайної ситуації [3, с. 12-13].

Передбачається, що після завершення реформаційних процесів об'єднані територіальні громади отримають повноваження пов'язані із запобіганням надзвичайним ситуаціям, реагуванням на надзвичайні ситуації, підготовкою до можливого їх виникнення. Голова та фахівці у сфері цивільного захисту виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади будуть займатися питаннями створення підрозділу з цивільного захисту; забезпечення реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки суб'єктами господарювання, що належать до сфери їхнього управління і які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії; навчання з питань цивільного захисту посадових осіб ОТГ та профілактика пожеж суб'єктів господарювання комунальної власності, підготовкою населення до дій у надзвичайних ситуаціях; ведення контролю за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією; розроблення та забезпечення реалізації програм і планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їхньому виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки; взаємодія з підрозділами територіального органу ДСНС у галузі щодо виконання завдань цивільного захисту; оповіщення населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі; евакуація населення, майна до безпечних районів, їх розміщення та життєзабезпечення; використання захисних споруд цивільного захисту комунальної власності; забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій; вжиття заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери їхнього управління, в особливий період; організація роботи з дообладнанням або спорудженням в особливий період підвальних та інших приміщень для укриття населення; забезпечення соціального захисту постраждалих унаслідок НС, зокрема виплати матеріальної допомоги; організація відновлювальних робіт, а також робіт з ліквідації наслідків НС на відповідній адміністративній території, а також радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту населення та інженерного захисту територій від наслідків таких ситуацій; створення й використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків НС; організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання та реконструкції

фонду захисних споруд цивільного захисту; організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, вилучення їх з фонду захисних споруд за погодженням із ДСНС; створення за погодженням з ДСНС місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу чи виникнення НС, її утримання в постійній готовності, проведення модернізації та забезпечення функціонування; керівництво створеними аварійно-рятувальними службами та інші [4, Ст. 19].

У структурі організації цивільного захисту об'єднаної територіальної громади голова ОТГ є керівником системи цивільного захисту, а також керівником Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій.

Комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій створюють органи місцевого самоврядування для координації дій місцевих органів влади різних рівнів, підприємств, установ та організацій. Це колективний орган управління у сфері цивільного захисту, який періодично проводить засідання з метою розроблення алгоритму дій при виникненні надзвичайної ситуації, програм техногенно-екологічної безпеки, планів заходів для запобігання настанню надзвичайних ситуацій чи зменшення негативного впливу діяльності об'єктів підвищеної небезпеки тощо. Членами Комісії є представники структурного підрозділу з питань цивільного захисту/посадова особа, керівники спеціалізованих служб цивільного захисту, поліції тощо [5]. Структурний підрозділ з питань цивільного захисту – це підрозділ виконавчого комітету відповідної ради, до сфери відання якого належить управління у сфері цивільного захисту, наприклад, організація системи оповіщення, запобігання надзвичайним ситуаціям, організація протипожежної безпеки. По суті – це посадова особа або група посадових осіб, що керують усіма суб'єктами, залученими до цивільного захисту на території відповідної громади [3, с. 16]. Створення такого підрозділу або ж призначення посадової особи у складі виконавчого комітету ОТГ обумовлені об'єктивними обставинами, які визначають пріоритети цивільного захисту. Обсяг штату залежить від умовної кількості можливих ризиків.

Зауважимо, що з метою ефективного здійснення своїх посадових обов'язків, належного координування діяльності місцевого пожежно-рятувального підрозділу, добровільних пожежно-рятувальних підрозділів, добровільних пожежних і комунальних служб рекомендується наділення посадової особи або керівника підрозділу з питань цивільного захисту керівними повноваженнями, наприклад, заступника голови громади у цій сфері [3, с. 20].

Відповідно до постанови КМУ від 23.10.2013 № 819 особи керівного складу та фахівці об'єднаної територіальної громади, діяльність яких пов'язана з організацією і вжиттям заходів з питань цивільного захисту, у перший рік призначення на посаду й періодично один раз на три-п'ять років зобов'язані проходити функціональне навчання в навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту. Посадові особи, уповноважені здійснювати державний нагляд з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки, здійснюють контроль за дотриманням періодичності проходження навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких

пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, та вживають заходів до усунення виявлених недоліків [6].

Таким чином, перерозподіл функцій та повноважень щодо сфери цивільного захисту населення в органах місцевого самоврядування зумовлене, в першу чергу, процесом децентралізації повноважень в Україні. Протягом останніх кількох років особливо чітко простежується поява значної кількості нормативно-правових актів, призначення яких спрямовувати і регулювати діяльність виконавчих комітетів об'єднаних територіальних громад на шляху до побудови якісно нової, життєздатної системи цивільного захисту на місцях.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистему єдиної державної системи цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 № 101. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF> (дата звернення: 19.02.2020).

2. Методичні рекомендації з реалізації основних заходів цивільного захисту в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Сумській області. / за заг. ред. С.В. Лукашенко: НМЦ ЦЗ та БЖД Сумської області, 2017. 92 с. URL: <https://sorada.gov.ua/content/decentralization/metod-civil-zahyst.pdf> (дата звернення: 19.02.2020).

3. Практичний порадник з організації цивільного захисту в територіальних громадах. К., 2017. URL: https://www.dsns.gov.ua/files/2017/5/31/%D0%9E%D0%97%D0%A6%D0%97/Pjradnu_k_organizacii_cz.pdf.

4. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 №5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.

5. Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій: постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-%D0%BF>.

6. Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2013-%D0%BF>.

Олександр Конопенко, Віталій Гриб, Емілія Мельник ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

У статті на основі аналізу нормативно-правової бази проаналізовано інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Авторами сформульовано першочергові заходи суб'єктів публічного управління щодо реалізації стратегічних завдань у сфері земельних відносин.

Ключові слова: власність, інформація, земля, публічне управління.

Регулювання земельних відносин здійснюється нині на основі законодавчих та підзаконних актів. І це лише один бік цього складного